

Mulgi valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande avalikul väljapanekul esitatud arvamused (allpool, kollase reaga eraldatult arvamused, mis laekusid enne avaliku väljapaneku perioodi)

Nr valla dokumendiregistris, kuupäev	Esitaja	Kooskõlastaja või arvamuse esitaja seisukoht	Kohaliku omavalitsuse seisukoht
Mulgi valla Mulgi valla ÜP ja KSH aruande avalik väljapanek 14.11-14.12.2022 (teade nr 7-1/4-155)			
7-1/4-154, 28.10.2022	Eha Vene	Raja tee (60000343) ääres elavad kinnistute omanikud soovivad anda Raja tee avalikku kasutusse. Raja teed kasutab 10 majapidamist.	Küsitud tee on juba vastu võetud ja avalikustatud planeeringulahenduses planeeritud kohalikuks teeks ehk perspektiivis avalikku kasutusse.
7-1/4-156, 14.11.2022	MTÜ Eesti Erametsaliit	<p>Suur tänu, et olete meid teavitanud Mulgi valla üldplaneeringu avaliku väljapaneku kohta. Huvitatud osapoolena juhime Teie tähelepanu olulistele metsandusega seotud küsimusele.</p> <p>Erametsaomandi kasutamise piirangute seadmine</p> <p>Metsanduslik tegevus maatulundusmaal on pikaajaline protsess, mis eeldab järjepidevust. Paljud erametsaomanikud on kavandanud erinevaid metsamajanduslikke tegevusi alates noore metsa hooldamisest kuni küpses metsas lageraieni. Kui üldplaneeringuga kavandatakse senist metsamajandamise praktikat muuta, tuleb muudatusega hõlmatud maaomanikke käsitleda planeerimisseaduse § 76 lõike 2 kohaselt isikuna, kelle õigusi planeering võib puudutada ning §76 lõike 4 kohaselt ka teavitada. Teavitamine peab olema individuaalne ja omanikule tuleb selgitada mis konkreetselt tema kinnistul senisega võrreldes muutub. Planeerimisseaduse kohaselt tuleb üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise protsessi erinevatest etappidest metsaomanikke, kelle õigusi planeering võib puudutada, hoida kursis toimuvaga.</p> <p>Milliseid piiranguid saab seada Põhiseaduse § 32 kohaselt sätestab omandi kasutuse kitsendused seadus.</p> <p>Planeerimisseaduse § 75 lõike 1 punkti 21 kohaselt on üldplaneeringu üheks ülesandeks asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks lageraie tegemisel langi suurusele ja</p>	<p>Esitatud arvamuses puudub konkreetne arvamus Mulgi valla üldplaneeringule.</p> <p>Üldplaneeringu koostamise protsess ja ka teavitamine on toimunud vastavalt planeerimisseadusele ning selles toodud põhimõtetele (PlanS § 8...§ 12).</p> <p>Üldplaneeringu koostamisel on aluseks planeerimisseaduse § 75 kohased ülesanded. PlanS § 75 lg 1 p 21 kohast piirangut lageraie langi suurusele või raievanusele ei ole üheski kohas seatud.</p>

		<p>raievanusele piirangute seadmine.</p> <p>Metsaseaduse 231 sätestab: planeeringuga asula või elamu kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks määratud metsa majandamisel võib kohaliku omavalitsuse üksus kokkuleppel maaomanikuga planeeringuga seada piiranguid uuendusraie tegemisel raieliigile ning lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele. Eeltoodust tuleneb, et Planeerimisseaduse § 75 lõike 1 punkti 21 alusel ei saa planeeringuga lageraiet keelata, saab seada piiranguid langi suuruse ja raievanuse osas. Lisaks eeldab senisele metsanduslikule tegevusele piirangute seadmine Metsaseaduse § 231 alusel metsaomanikega kokkuleppe saavutamist.</p> <p>Piirangutest tuleneva saamata jäänud tulu kompenseerimine</p> <p>Metsandusliku tegevuse majanduslik tulu tekib metsaomanikele peamiselt uuendusraiate käigus. On metsatüüpe, kus metsa uuendamise võttena saab rakendada ainult lageraiet. Lageraiete keelamine tähendab metsaomanikule saamata jäänud tulu ning metsaomanikel on õigustatud ootus, et see temale kompenseeritakse. Looduskaitseaduse alusel kehtestatud piiranguid metsa majandamisele kompenseeritakse nendes metsades, kus majandamine on tugevasti pärsitud (peamiselt tähendab see lageraiete keeldu) kompensatsiooniga 110 eurot/ ha ning leebemate piirangute korral 60 eur/ha aastas. Kuna metsaomaniku jaoks ei ole oluline millise regulatsiooni alusel piirang kehtestatakse, tuleb ka planeeringute käigus tehtud piirangute tulemusel omanikule saamata jäänud tulu kompenseerida sarnaselt looduskaitseaduse alusel kehtestatud piirangutele.</p>	
7-1/4-157, 15.11.2022	RMK	<p>RMK on oma tegevuses arvestanud üldplaneeringuga määratletud väärtuslike metsade majandamise erisusi ja kasutab nende metsade puhul mõistet kõrgendatud avaliku huviga alad (edaspidi KAH alad). Metsa majandamine toimub eraldiseppõhiselt, mis on moodustatud metsa inventeerimise käigus.</p> <p>Lähtuvalt sellest on RMK andmebaasides väärtuslikud metsaalad ehk KAH alad erineva kujuga võrreldes üldplaneeringu kaardikihiga. Seetõttu on RMK kaardikihil eelpoolnimetatud alad suuremad kui</p>	Arvamusega arvestati. Väärtuslike metsamaastike alasid täiendati ning täiendatud alad saadeti uuesti tutvumiseks RMK-le 10.01.2023.

		<p>üldplaneeringus planeerituga ning piiritletud metsaeraldiste piiridega. Teiepoolse huvi korral oleme nõus koos väärtuslikud metsapiirkonnad (KAH alad) üle vaatama, võrdlema nende paigutust erinevatel kaardikihtidel ning vajadusel täiendama.</p>	
7-1/4-158, 22.11.2022	Kaupo Välba	<p>Vähendada ehituskeeluvööndit koostöös Keskkonnaametiga, et oleks võimalik ehitada väiksemat elamut Põhja tänava ja Viljandi maantee ääres olevale kinnistule 10701:001:0007.</p>	<p>Arvamusega arvestatakse. Märgitud asukohas määratakse ehituskeeluvööndi vähendamise vajadus (maksimaalses võimalikus ulatuses arvestades veekaitsevööndit) ning vastavalt kehtivale õigusele esitatakse ehituskeeluvööndi vähendamise taotlus Keskkonnaametile. Ehituskeeluvööndi vähendamise kohta teeb otsuse Keskkonnaamet ning kehtestatava planeeringu lõpplahendus sõltub nimetatud otsusest.</p>
7-1/4-159, 01.12.2022	Maa-amet	<p>Maa-amet kooskõlastab Mulgi valla üldplaneeringu tingimusel, et täpsustatakse planeeringu dokumente vastavalt Maa-ameti kirjades 25.02.2022 nr 6-3/22/2592-2 ja 10.10.2022 nr 6-3/22/2592-5 toodud märkustele. Märkustega arvestamata jätmisel halveneb maavarale juurdepääsu osas olemasolev olukord ja planeering on vastuolus MaaPS § 14. Maavarale juurdepääs halveneb, kui üldplaneeringuga seatakse maardlate aladele kaevandamist piiravaid tingimusi, mille järgi toimides pole võimalik maavara kaevandada, näiteks kui kaevandamisloa omaja ei saa realiseerida kaevandamisloaga antud õigusi või kui kaevandamine muutub piiravate tingimuste tõttu märkimisväärselt keerulisemaks võrreldes olemasoleva olukorraga. Palume hoida Maa-ametit kursis planeeringu edasise menetlemisega ning edastada üldplaneering peale täpsustuste tegemist kooskõlastamiseks Maa-ametile.</p>	<p>Maa-amet esitas oma 10.10.22 kirjas kolm punkti, mille korrigeerimise vajadus on välja toodud.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Lisame joonisele peale taotletavate mäeeraldiste teenindusmaad. 2) Muudame varasemalt kaevandusloa osaks olnud tingimuse kavandusloale KOV nõusoleku andmise eelduseks järgnevas sõnastuses: <i>Enne kaevandamise alustamist peab olema hinnatud kaevandamisest tingitud transpordi mõju teedevõrgule ja asustusele ning olema sõlmitud kohaliku tee valdajaga eraldi kokkuleppe tee kasutamise ja võimaliku kandevõime suurendamise kohta. Kaevandamisloa menetluses võib kohalik omavalitsus mitte nõustuda kaevandamisloa andmisega, kui vastavat kokkulepet ei ole sõlmitud.</i> 3) Muudame detailplaneeringu koostamise kohustuse varasema sõnastuse rohkem kaalutlemispõhiseks järgnevalt: <i>Kohalik omavalitsuse võib kaalutletud otsuse alusel nõuda karjäärade kavandamisel detailplaneeringu koostamist. Kaalutlus on vajalik kui:</i>

			<ul style="list-style-type: none"> ▫ kaevandamise iseloomust tulenevasse mõjuvõõndisse jäävad avalikud objektid (sh puhkemajandusega seonduv), puhkealad või elupiirkonnad; ▫ müratase suureneb võrreldes olemasolevaga; ▫ suureneb märkimisväärselt liikluskoormus ja seetõttu tekivad lisahäiringud (suurem müratase, tolmamine) avalikele objektidele, puhkealadele või elamutele; ▫ vajadus on ühistranspordivõrgustiku (sh koolibus-siliini) muutumine.
7-1/4-160, 02.12.2022	Ilja Novalnõi, Natalja Novalna	Lisada avalik juurdepääsutee Mõisakülas Kivi 2a kinnistule Kivi tn poolt Mulgi vallale kuuluva kinnistu, Kesk tn 5 kaudu.	Arvamust ei arvestata. Üldplaneeringus ei määrata üldjuhul kinnistupõhist kohaliku tee vajadust. Antud asukohas on võimalik juurdepääs lahendada servituudiga. Kohalike teede määramise põhimõtted on esitatud ptk 5.3.
7-1/4-161, 05.12.2022	Põllumajandus- ja Toiduamet	<p>Põllumajandus- ja Toiduamet (PTA) on tutvunud Mulgi Vallavalitsuse 28.10.2022 kirjaga nr 7-1/12-13 üldplaneeringu avaliku väljapaneku kohta ning Mulgi valla üldplaneeringuga.</p> <p>Üldplaneeringu punktis 23 on kirjeldatud maaparandussüsteemidest tekkivaid kitsendusi järgmiselt: Kui soovitakse ehitada olemasolevate kollektor- ja magistraalorustike või -kraavide kohale, tuleb tagada alternatiivse lahendusega maaparandussüsteemi toimimine. Kui seoses maaparandussüsteemi ümberehitamisega on tarvis muuta ka naabermaaüksustel olevat maaparandussüsteemi, siis tuleb vastav tegevus lähtuvalt seadusele kooskõlastada naabermaaüksuste valdajatega ja Põllumajandus- ja Toiduametiga.</p> <p>Nimetatud kitsendustest jääb mulje, et maaomanik võib ise otsustada maaparandussüsteemile ehitamise ja asuda maaparandussüsteemi ümber ehitama niipea kui drenaažitoru ehitisele ette jääb ning kooskõlastama peab üksnes juhul, kui on vaja ka naabri maa-alal toimetada. See ei vasta kehtivale maaparandusseadusele. Maaparandussüsteemile ehitise kavandamine tuleb kooskõlastada PTA-ga (MaaParS § 50 lg 1) ja maaparandussüsteemi ümberehitamiseks on vaja taotleda PTA-lt projekteerimistingimused (MaaParS § 50 lg 5; §</p>	Arvamust arvestatakse ja seletuskirja täiendatakse.

		12 lg 1) ning koostada projekt. Seega, kui ei soovita seadusest tulenevaid kitsendusi täpselt välja tuua (sest seadus võib muutuda), on õige punkti 23 kaks viimast lauset kokku võtta lausega: Maaparandussüsteemile ehitiste kavandamisel tuleb juhinduda seadusandlusest.	
7-1/4-162, 11.12.2022	Mart Mägi	...Mäeküla järvele olete te ette näinud ühe juurdepääsutee, mis katab suure osa idakaldast aga praktikas see nii ei tööta. Järve äärde saaks reaalset ühes kohas, s.o kagunurgas, Reinutooma ja Liivamäe talude piiril. See on täna ainuke koht kuhu ligi saab. Reinutoomast edasi on tee kehva ja kinnistu tagumises nukas lõpeb truubiga, mis on hävinenud ja läbimatu. Ma ei välistaks, et lausa üles kaevatud. Lisaks läheb see tee Reinutooma köögiakna alt läbi. Samuti on üles kaevatud ja songitud Virsti teelt järveni viinud teetsad. Sinna, niinimetatud pika sillaga sauna lähedale, te olete küll supluskohta joonistanud aga praktikas ei ole võimalik sinna ligi pääseda. See teelõhkumine on vist selle või eelmise aasta lugu, varasemalt ma just seda kohta eelistasin, kuna seal on liivane põhi, saab ujuda ja paati vette lasta. Lisaks on sinnasõit selline, et kellegi majast mööda ei pea sõitma ja kohapeal olles pole selline tunne, et oled kellegi koduhoovi serva peal. Ühesõnaga, kui te tahate järvele juurdepääsuvõimalusi päriselt ka hoida ja mitmekesistada siis palun lisage Virsti teed mööda ligipääsuvõimalus Mäeküla järvele. Hea tava või lausa mingitsorti kohtuotsus nõuab mu meelest samuti, et neid juurdepääse võiks ikka mitu olla.	Arvamusega arvestatakse. Kohaliku tee üldine asukoht näidatakse kuni Reinutooma kinnistuni. Reinutooma ja Liivamäe kinnistute piirilt planeeritakse avalik juurdepääs kallasrajale ning supluskoht (vt skeem allpool). Pakutud lahendus riivaks kõige vähemal määral erinevate kinnistumõniku huve ning tagab, et üldplaneeringuga jääb vähemalt üks võimalus Mäeküla järvele avaliku kallasrajale juurdepääsu ja supluskohta lahendamiseks.
7-1/4-163, 11.12.2022	Katrin Tambet	Palume Mulgi valla üldplaneeringus kavandada ligipääsu kohalikult teelt meie ühisomanduses olevale Kallaku kinnistule (Leeli küla, Mulgi vald, Viljandi maakond, katastriosa nr 60002:001:0075). Hetkel kinnistule ligipääs puudub. Meie ettepanek on kavandada tee Metsaleeli teelt mööda naaberkinnistute piiri (kaart avaldusele lisatud, tee asukoha ettepanek märgitud punasega).	Arvamust ei arvestata. Üldplaneeringus ei määrata üldjuhul kinnistupõhist kohaliku tee vajadust. Antud asukohas on võimalik hoonestamata katastriüksusele lahendada juurdepääs servituudiga. Kohalike teede määramise põhimõtted on esitatud ptk 5.3.
7-1/4-164, 9.12.2022	VL Meie Mulgimaa	Muudatusettepanekute selgitused maa-alade kaupa (ettepanekud kantud ka kaardile, mis asub selle dokumendi lisa 1): 1. Piiri tänava üksikelamu kruntide jätkamine kuni Aasa tänavani ühes	Suuremas osas arvamust ei arvestata. Tegemist on olulise rohealaga, nõ mikrovõrgustiku osaga, asulas ning pole otstarbekas selle täis ehitamine esimesel

		<p>rivis. Kruntide suurused nagu olemasolevatel kruntidel. Hetkel on selle maa-ala otstarbeks märgitud virgestuse maa-ala. Milline virgestus seal võssa kasvanud alal peaks aset leidma on meile arusaamatu.</p> <p>2. Piiri tänava teise krundirea moodustamine tänavaäärsete kruntide jätkuna. Hetkel on selle maa-ala otstarbeks märgitud virgestuse maa-ala. Milline virgestus seal võssa kasvanud alal peaks aset leidma on meile arusaamatu.</p>	<p>lähenedes - nii olemasolevaid kui ka planeeritud elamualasid on asulas piisavalt. Arvamusest lähtuvalt laiendatakse elamumaa juhtotstarvet Piiri tänava ääres võimaldades sinna uute kruntide tegemist.</p>
		<p>3. Kassepa tee ja Kiviaia tee vaheline maa-ala oleks ettepanek muuta eramajade maa-alaks. Tulenevalt mitmekesistest pinnavormidest, mis annavad teha mõnusa elamurajooni koos veesilmade ja atraksioonidega. Ostjale atraktiivne piirkond. Viisakas distant Rahu mäe kalmistu ja rajatavate hoonete vahel kohustuslik. Hetkel laiutab seal võsa ja üksikud aialapid. Mobiilimasti asukoht ei saa olla kivist raiutud ja arenguplaane takistav. Kõigil eelpool nimetatud maa-aladel on praegu nimetus virgestus maa-ala. Tõsi on see, et mingitel aastatel on seal talvel ka suusarajad. Väikelinna vajadused kataks ära ka Sokaoru suusarada, mis on pealegi valgustatud ja mitmekülgsema reljeefiga. Suusaradade hoolduskulude killustamine viib vaid selleni, et mõlemad suusarajad on hooldamata või poolikult hooldatud.</p>	<p>Arvamust arvestatakse osaliselt, märkides osaliselt alale elamumaa juhtotstarbe. Säilitatakse piisavalt lai roheline koridor surnuaia suunal.</p>
		<p>4. Lõuna tänava piirkond veetorni tänavast kuni Aia tänavani. Ettepanek muuta roheala osaliselt korterelamu maaks. Eesmärk ei ole kogu seda metsaala muuta, vaid osaliselt Lõuna tänava äärne maa-ala muuta kortermajade arenduseks. Säiliks enamus metsaala.</p>	

		<p>5. Veetorni tänava põhjapoolne maa-ala muuta korterelamu maaks alates veetornist kuni männiku tänavani. Mitte laiemalt, kui ühe hoonerea laiuselt. Hoonete kõrgus mitte rohkem, kui 2-3 korrust, parklad, haljasalad ja laste mänguväljakud kohustuslikud.</p>	Arvamust arvestatakse osaliselt, märkides osaliselt alale elamumaa juhtotstarbe. Säilitatakse piisavalt lai roheline koridor Veetorni tänava kõrval.
		<p>6. Veetorni tänava lõunapoolne maa-ala alates eramajade ehitusalast kuni Männiku tänava ristmikuni muuta korterelamu maaks. Mitte laiemalt, kui ühe hoonerea laiuselt. Hoonete kõrgus mitte rohkem, kui 2-3 korrust, parklad, haljasalad ja laste mänguväljakud kohustuslikud. Niine tänava pikendus kuni Männiku tänava ristmikuni. Olemasolev koerte jalutusväljak mahub ka rajatavate kortermajade vahele. Aiandushuvilised mahuksid oma peenralappidega Niine tänava pikenduse ja olemasolevate kortermajade vahelisele alale.</p> <p>7. Eelmise punki jätkuna, ettepanek pikendada punkt 6 ala, aga eramajade piirkonnana.</p>	Arvamust ei arvestata. Koos kasutatavate aiamaadega on tegemist olulise rohealaga, nõ mikrovõrgustiku osaga, asulas ning pole otstarbekas selle täis ehitamine esimesel lähenemisel - nii olemasolevaid kui ka planeeritud elamualasid on asulas piisavalt.
7-1/4-165, 12.12.2022	Andrus Sarapuu	Andrus Sarapuu soovis, et üldplaneeringus muudetak tema maadel üks osa väärtuslikust põllumaast maatulundusmaaks vms. Seal ei ole kunagi põldu olnud ja ei ole ka tulemas – tegemist hooviga, majapidamine, puuriidad, abihooned jms. Vt manuses sinisega.	Arvamust arvestatakse. Tegemist on maaga, mille massiivi keskmine boniteet on võrdne Eesti keskmise boniteediga. Samuti ulatub massiiv poolsaarena taotletud vähendatavale alale ning poolsaarena ja sopistatuna olev ala on väiksem kui 1,5 ha.
7-1/4-166, 13.12.2022	OÜ Utilitas Wind	<p>Utilitas Wind toob alljärgnevalt esiteks (taas) välja oma ettepanekud üle 50 kW installeeritud võimsusega päikeseparkide rajamise kohta, mille ta juba ÜP ja keskkonnamõju strateegilise hindamise („KSH“) aruande eelnõu avalikul väljapanekul esitas, ent mis jäeti põhjendamatult arvestamata. ÜP tingimused on kõnealustes osades ebaproportsionaalsed (I). Utilitas Wind selgitab teiseks, et põhjendamatult ranged tingimused üle 50 kW installeeritud võimsusega päikeseparkide rajamiseks takistavad hübriidjaamade arendamist (II). I Utilitas Windi ettepanekud üle 50 kW installeeritud võimsusega päikeseparkide rajamise kohta</p> <p>A. Üle 50 kW installeeritud võimsusega päikeseelektrijaamade rajamine väärtuslikule põllumajandusmaale ja rohevõrgustiku alale. ÜP eelnõu seletuskirja ptk 8.2.4 sätestas, et maatulundusmaa metsamaa kõlvikule, väärtuslikule maastikule, väärtuslikule põllumajandusmaale,</p>	<p>Arvamust ei arvestata. Planeerimisseaduse II peatüki kohaselt on planeerimise ülesanneteks nii elukeskkonna parendamise, huvide tasakaalustamise ja lõimumise kui ka otstarbeka, mõistliku ja säästliku maakasutuse põhimõte. Valla üldplaneeringut menetledes on lähtutud muu hulgas ka viidatud põhimõtetest ning jõutud seoses suuremate päikeseparkidega üldplaneeringu eelnõus esitatud sõnastuseni.</p> <p>Viidatud eelnõu 309 SE ei ole saanud õigusaktiks, poolteist aastat peale esimese lugemise lõppemist ei ole teist lugemist tulnud, seega ei ole alust viidatud eelnõuga arvestada. Üldplaneeringu eelnõu on kooskõlastanud nii Maeluministerium kui ka</p>

	<p>rohevõrgustiku alale ja miljööväärtuslikule alale ei ole (üle 50 kW installeeritud võimsusega) päikesepargi ehitamine lubatud.</p> <p>Utilitas Wind esitas ettepaneku nimetatud tingimust muuta ning: a) lubada üle 50 kW võimsusega päikeseparkide rajamine ka väärtuslikule põllumajandusmaale (ajutise sihtotstarbe määramise kaudu); b) lubada üle 50 kW võimsusega päikeseparkide rajamine ka rohelise võrgustiku aladele, kui on tagatud rohelise võrgustiku toimimine. Utilitas Wind viitas esiteks menetlemisel oleva eelnõu 309 SE järgsele MPKS § 3510 lg-le 2, mille eesmärk on lubada väärtuslikule põllumajandusmaale paigaldada ajutiselt (nende kasutuseaks) ka päikesepaneele, kuna pärast paneelide eemaldamist saab maad kasutada jätkuvalt põllumajanduslikul kasutusotstarbel. Utilitas Wind selgitas teiseks, et rohevõrgustiku alale ei saa ehitamist üleüldiselt keelata ning kitsenduste määramisel tuleks lähtuda rohevõrgustiku eesmärgist (PlanS § 75 lg 1 p 10; PlanS § 6 p 17).</p> <p>Vastu võetud ÜP seletuskirja ptk-s 7.2.4 on jätkuvalt samasisulised piirangud.</p> <p>Tabelis „Mulgi valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande kooskõlastamisel esitatud kooskõlastused ja arvamused“ on Utilitas Windi ettepanekute märgitud: „A) Arvamusega ei arvestata. Leiame, et väärtusliku põllumajandusmaa parim kasutus on põllumajandusmaana. Nimetatud eelnõu ei ole õigusaktiks saanud. B) Arvamusega ei arvestata. Leiame, et laiaulatuslikud tehnoehitised, mis valdavalt on piiretega ümbritsetud, mõjuvad rohevõrgustiku sidususele negatiivselt.“</p> <p>Utilitas Windi hinnangul ei ole ettepanekute arvestamata jätmise põhjendatud ning Utilitas Wind jääb oma ettepanekute juurde. Esiteks, eelnõu 309 SE jätkuv menetluses olemine ega isegi edasine staatus ei muuda lihtsat tõsiasja, et päikeseelektrijaamad on ajutise kasutuseaga ning hiljem eemaldatavad rajatised, mis väärtusliku põllumajandusmaa säilimist ega tulevikus jätkuvalt põllumajanduslikul kasutusotstarbel kasutamist ei ohusta. Samale asjaolule on viidatud ka KSH aruande ptk-s 3.4.5, kus nenditakse, et päikeseparkide rajamisel ei ole ebasoodsa mõju esinemist väärtuslikele</p>	<p>Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.</p> <p>Vallas olevate metsamaa kõlvikute, väärtuslike põllumajandusmaade, rohevõrgustiku alade ja miljööväärtuslike alade, tiheasustusalade, veekogu alade, märgalade, turbaalade, kultuurimälestise alade ja looduskaitse pindobjektide alune pindala on kokku ümardatult 86,75% valla pindalast. Ligikaudu 117 km² on eespool nimetatud objektide vaba ala. Kui sellest võtta ainult võrku tootmiseks kasutusse pool ala, teeb see 58,5 km. Kui arvestada hektarile 0,8 MW installaerimisvõimsust, teeb see 4680 MW. Eleringi andmetel on Eesti kõigi aegade tarbimistipp 1591 MW. Leiame, et väärtuslikele maa-aladele tootmisvõimsuste mittelubamisel on piisavalt maad, millele mahub piisavas mahus elektrienergiat tootma. Samuti on vallas algatatud tuuleenergeetika eriplaneering elektrienergia tootmiseks.</p> <p>Eelnevast tulenevalt leiame, et oleme täitnud planeerimisseaduse II peatüki nõudeid ja üldplaneeringu eelnõu kohaselt on vallas võimalik säilida nii väärtustel, kui ka on võimalik ehitada päikeseelektrijaamasid piisavas mahus.</p>
--	--	---

	<p>põllumajandusmaadele ette näha. Samas KSH aruande ptk-s on seatud ka leevendav meede: „Rajades päikeseeparke väärtuslikule põllumajandusmaadele tuleb tagada viljaka mullaressursi säilimine maalal (vältida kasvupinnase koorimist ja eemaldamist)“. ÜP seletuskirja jäänud absoluutne piirang on seega ebaproportsionaalne. Utilitas Wind juhib täiendavalt tähelepanu, et (tavalise) põllumajandusmaa ajutist kasutamist päikesepaneelide rajamiseks ÜP seletuskirja ptk 7.2.4 võimaldab. Lisaks tuleb rõhutada, et nii ulatusliku piirangu määramine ei lubaks (põhjendamatult) ÜP kehtivusajal ka nõ tulevikarendusi, mis võimaldaksid edaspidi nii päikeseenergia tootmist kui ka põllumaa kasutamist.</p> <p>Teiseks, arusaamatuks jääb väide, et just päikeseelektrijaam mõjub rohevõrgustiku sidususele negatiivselt. Vastu võetud ÜP seletuskirja ptk-s 11 on täpsustatud rohevõrgustiku toimimist tagavaid tingimusi ning on määratud tekkivad kitsendused, kusjuures tingimuslikult on nii rohevõrgustiku koridoridele kui tugialadele ehitamine lubatud. Samu tingimusi saaks täita ka päikeseelektrijaamad ning vastava negatiivse erisuse tegemine on ebaproportsionaalne ja põhjendamatult. Selgitust ega alust ei anna ka KSH aruande ptk 3.2.5 („Rohevõrgustik“).</p> <p>Rohevõrgustiku planeerimisjuhendi 1lk 53 on samuti rõhutatud, et rohevõrgustiku kaitseks mõeldud piirangud peavad olema proportsionaalsed ehk rohevõrgustiku kaitse-eesmärkide suhtes võimalikult väheintensiivsed. Juhime täiendavalt tähelepanu, et tulevikus ei pruugi olla vajalik päikeseeparke tarastada. Hetkel on tegemist teadaolevalt kindlustusandjate nõudega, ent tingimused võivad nii tehniliselt kui õiguslikult muutuda. Teisisõnu – nimetatud piirang välistab jällegi (põhjendamatult) ÜP kehtivusajal võimaluse nõ tulevikarendusteks</p>	
	<p>B. Üle 50 kW installeeritud võimsusega päikesepargi rajamisel keskonnamõju eelhindangu nõudmine ja detailplaneeringu koostamise nõudmise kaalumise.</p> <p>ÜP eelnõu seletuskirja ptk 8.2.4 sätestas üle 50 kW installeeritud võimsusega päikesepargi kohta, et üle 2 ha suuruse maapealse</p>	<p>Arvamust ei arvestata. Viidatud tingimuste määramise põhjuseks on päikeseparkide visuaalne mõju. Juba Mulgi valda ehitatud päikeseparkide kohta on laekunud vallavalitsusele piirkonna elanike pahameel, et miks on lubatud selliseid</p>

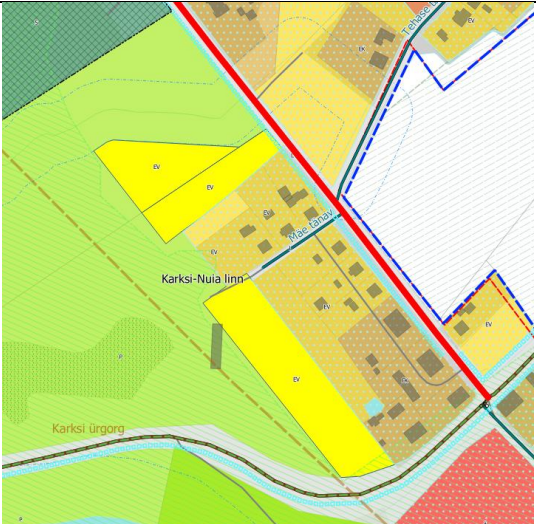
	<p>päikesepargi rajamiseks tuleb esitada maastikuanalüüs ja keskkonnamõjude eelhindang, mille põhjal on kohalikul omavalitsusel võimalik hinnata avalikku huvi ja mõjude ulatust. Ühtlasi on täiendatud, et vastavalt sellele otsustatakse, kas edasine kavandamine toimub avalikus menetluses projekteerimistingimuste või detailplaneeringuga. Detailplaneeringu koostamise vajaduse kaalumisel võetakse arvesse: vaadeldavust avalikult teelt; kaugus tiheasustusega aladest; alade ja tehnosüsteemide ligipääsetavust. Utilitas Wind esitas ettepaneku nimetatud tingimust muuta ja sõnastada nii, et üle 2 ha suuruste maapealsete päikeseparkide rajamine toimub vajadusel läbi avatud projekteerimistingimuste menetluse.</p> <p>Utilitas Wind viitas esiteks, et üle 2 ha päikesepargi rajamine ei ole KeHJS § 2 lg 2 ja 4 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 kohaselt nende tegevusvaldkondade hulgas, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang. Teiseks selgitas Utilitas Wind, et detailplaneeringu koostamine ja menetlemine on ebaproportsionaalselt koormav, kuna sama eesmärki täidab ka projekteerimistingimuste andmise menetluse korraldamine avatud menetlusena (EhS § 31 lg 1).</p> <p>Vastu võetud ÜP seletuskirja ptk-s 7.2.4 on jätkuvalt samasisuline tingimus Tabelis „Mulgi valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande kooskõlastamisel esitatud kooskõlastused ja arvamused“ on Utilitas Windi ettepaneku kohta märgitud: „Arvamusega ei arvestata.“</p> <p>Ettepaneku arvestamata jätmine on põhjendamata ning Utilitas Windi hinnangul ka põhjendamatu. Utilitas Wind jääb oma ettepaneku juurde. Vastav tingimus on ebaproportsionaalne. Täiendavalt juhib Utilitas Wind tähelepanu, et Riigikohus on selgitanud, et projekteerimistingimuste andmine ja detailplaneeringu koostamine on nii kolmandate isikute õiguste ja huvide kaitsmise kui kaalumise suhtes võrdväärset (RKHKo nr 3-17-2023, p 22). Seega peaks üldisest detailplaneeringu koostamise kohustusega objektide loetelust (PlanS § 125 lg 1) märkimisväärse erandi tegemine olema vajalik ja põhjendatud. Antud erand aga vajalik ega põhjendatud ei ole. Samuti on oluline</p>	<p>maastikumuutusi. Seetõttu on üldplaneeringu koostamisel selle teemaga ka põhjalikult tegeletud. Üldplaneeringu koostamisel on töörühm jõudnud eelnõus esitatud sõnastuseni.</p> <p>Visuaalne mõju ei mõjuta üldjuhul ainult naaberkiinnistut - visuaalne mõju mõjutab piirkonnas liikuvaid inimesi. Suurem liiklussagedus on avalikel teedel. Seetõttu on seatud tingimuseks vaadeldavus avalikult teelt. Üldplaneeringu koostamisel on teadvustatud, et kui seda tingimuseks lihtsalt vaadeldavus, siis sellist kohta ilmselt ei olegi, kuhu saaks päikeseparki rajada. Kaugus tiheasustusega aladest on kriteeriumiks seetõttu, et tiheasustusalal elab oluliselt rohkem inimesi kui hajaasustuses. Alade ja tehnosüsteemide ligipääsetavus on oluline seetõttu, et jaama toimimiseks vajalikku taristut võib samuti ehitada viisil, mis hakkab hiljem visuaalselt häirima. Kuna visuaalne mõju avaldab laiemat mõju kui vaid naaberkiinnistule, siis võib osutada vajalikuks laiem avalikkuse kaasamine, mis Eestis toimiva praktika alusel toimub paremini läbi detailplaneeringu menetluse kui läbi avatud projekteerimistingimuste. Projekteerimistingimuste avatud menetlus ja detailplaneeringu koostamise menetlus ei ole võrreldavad. Detailplaneeringu menetluse käigus avalikustatakse planeeringuga kavandatav, projekteerimistingimuste andmisel on inimestel võimalik anda tingimusi projekteerimiseks, kuid neil ei ole võimalik tutvuda projekteerimistingimuste alusel valminud ruumilise lahendusega ja anda sellele tagasisidet - see on oluline vahe kahel meneltusel, spetsialist võib tööülesande kirjeldamisel ette kujutada, mida kavandatakse, kuid mitespetsialist vajab selleks valmis lahenduse</p>
--	---	---

		<p>märkida, et KSH aruande ptk-s 3.5.3 on eelkirjeldatud nõue nähtud ette üle 5 hektari (mitte üle 2 hektari) suuruse maapealse tööstusliku päikesepargi rajamisel. KSH aruandes pakutud tingimus on küll samuti ebaproportsionaalne, aga kinnitab täiendavalt ÜP seletuskirja jäänud piirangu liigset rangust.</p>	<p>visualiseeringut. Seetõttu on juba üldplaneeringus märgitud vajadus kaaluda detailplaneeringu koostamist.</p> <p>KSH ekspert on esitanud omapoolse lahenduse. Valla töөрühmas on mitmeid igapäevaselt väliruumi kavandamisega seonduvaid spetsialiste, kes leiavad, et päikesepark alates kahest hektarist omab juba piisavalt suurt mõju avamaastikul, et sellise kavandatava ehitise tegemisel tuleks kaaluda suurema avalikkuse kaasamisega menetlust.</p>
		<p>C. Kohustus hankida üle 50 kW installeeritud võimsusega päikesepargi püstitamisel 250 m raadiuses olevate elu- või ühiskondlike hoonete omanike nõusolek.</p> <p>ÜP eelnõu seletuskirja ptk 8.2.4 kohaselt tuleb üle 50 kW võimsusega päikesepargi püstitajal hankida elu- või ühiskondliku hoone omaniku nõusolek, kui päikesepark püstitatakse hoonele lähemale kui 250 m. Utilitas Wind tegi ettepaneku nimetatud tingimus ÜP-st eemaldada. Utilitas Wind viitas, et esiteks ei ole nimetatud kaugust põhjendatud (näiteks ei pruugi 250 meetri kaugusel olev päikesepark olla isegi vaadeldav ning tekitada negatiivset mõju). Utilitas Wind selgitas teiseks, et juba põhimõtteliselt ei ole lubatav seada ehitise rajamist sõltuvusse kolmanda isiku nõusoleku saamisest.</p> <p>Vastu võetud ÜP seletuskirja ptk-s 7.2.4 on jätkuvalt samasisuline tingimus.</p> <p>Tabelis „Mulgi valla üldplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande kooskõlastamisel esitatud kooskõlastused ja arvamused“ on Utilitas Windi ettepaneku kohta märgitud: „Arvamusega ei arvestata. Leiame, et tegu on tööstusmaastikuga ning oma elukoha ümbruse säilitamise tagamiseks, leiame et ümbritsevad elanikud peavad saama kaasatud.</p> <p>Leiame, et Mulgi valla elanikud peavad olema kaasatud, kui nende elukoha ümbrus muutub tehnorajatistega kaetud tööstusmaastikuks.“</p> <p>Utilitas Windi hinnangul ei ole ettepaneku arvestamata jätmise põhjendatud ning Utilitas Wind jääb oma ettepaneku juurde. Esitatud</p>	<p>Arvamust arvestatakse osaliselt.</p> <p>Suuremal, kui kohapealsel enda tarbimiseks vajalik maht, päikesepargil on nii visuaalne mõju kui ka inverteritest tulenev müra mõju. Olenevalt inverterist võib sellest tulenev ca 65 dB müratase alaneda öisele sihtväärtusele 40 dB ligikaudu 250 meetriga. Sellest on põhjendatud kaugus 250 m.</p> <p>Arvamusest lähtuvalt muudame sõnastuse järgnevas:</p> <p><i>“kui päikeseparki soovitakse püstitada elu- või ühiskondlikule hoonele lähemale kui 250 m, tuleb projekteeeringutingimuste menetlusse (või kui koostatakse detailplaneering, siis selle menetlusse) koostamisse kaasata vastavate hoonete omanikud, et nad saaksid veenduda, et ehitise või ehitamisega ei kaasne hoone omanikule püsivat negatiivset mõju, mis on üleliia koormav ja mida ei ole võimalik piisavalt vähendada ega leevendada”</i></p> <p>Ühtlasi märgime ptk 7.2.4 selgemalt, et kui tegu on üldplaneeringukohase tootmise maa-ala või tehnoehitise maa-ala juhtotstarbega, siis sellele alale ei rakendu esitatud piiravad tingimused - üldine põhimõte on olnud, et olemasoleval tootmise maa-alal on lubatud ka elektrienergia tootmine.</p>

		<p>vastusest peegeldub oluline eksimuse. Kahtlemata saab ümbritsevad elanikud, kelle õigusi või huve võib taotletav ehitise või ehitamine puudutada, näiteks projekteerimistingimuste menetluses kaasata (EhS § 31 lg 3-4).</p> <p>Õigusaktides ette nähtud kaasamine, ärakuulamine ja huvide kaalumise ei tähenda aga nõusoleku küsimise kohustust ehk sisuliselt ehitusõiguslikku vetoõigust, mida ükski õigusakt ette ei näe (vt nt RKHKO nr 3-18-2022, p 19). Õigusriigis ei ole proportsionaalne, et kohalik omavalitsus püüab huvide kaalumise rollist vabaneda, nõudes arendajalt ümberkaudsete elanike nõusolekut. Utilitas Wind juhib täiendavalt tähelepanu, et nimetatud nõude seadmise vajadus ei ilmne ka KSH aruandest. Küll on KSH aruande ptk-s 3.5.3 märgitud: „Uusi väike-tuulikuid võib üldplaneeringu kohaselt valla territooriumile püstitada. Seejuures tuleb arvestada, et püstitades tuuliku elu- või ühiskondlikule hoonele lähemale kui 250 m, tuleb tuuliku püstitajal hankida nende hoonete omanike nõusolekud.“ Tuulik (ka 30-meetri kõrgune väiketuumik – vt ÜP seletuskirja ptk 7.2.3) on aga teistsuguste mõjutustega ehitise kui päikesepark</p>	
		<p>II Eba-proportsionaalsed tingimused üle 50 kW installeeritud võimsusega päikeseparkide rajamiseks takistavad hübriidjaamade rajamist.</p> <p>Paralleelselt ÜP-ga on Mulgi Vallavolikogu 27.09.2022 otsusega nr 79 algatatud kohaliku omavalitsuse eriplaneering („KOV EP“) eesmärgiga leida Mulgi vallas tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks sobivad asukohad. Utilitas Wind on KOV EP algatamise taotluse esitaja ning huvitatud isik.</p> <p>Tuulepargi rajamise korral on mõistlikuks lahenduseks hübriidjaam (tuulepark, päikesepark ja salvestusseade). Hübriidjaamade rajamine võiks olla eelistatud. Ühelt poolt oleks see põhjendatud, kuna aitaks paremini ära kasutada (piiratud) liitumisressurssi. Teisalt on andmed näidanud, et näiteks tuule- ja päikesepark koos rajatuna toetavad teineteist (lihtsustatult - kui tuul ei puhu, paistab päike ja vastupidi). Kuivõrd ÜP koostatakse 15 või isegi enama aasta perspektiivis, siis tulevikku silmas pidades peaks ÜP toetama just hübriidjaamade</p>	<p>Hübriidjaamade (kui mõistame selle all koos vähemalt päikeseparki ja tuuleparki) kavandamine ei ole piiratud. Kui eriplaneeringuga kavandatakse tuuleparki, siis on sellega võimalik ette näha ka päikeseenergia tootmisüksused ning need nähakse ette eriplaneeringuga kui osa tuulepargist kui olulisest ruumilisest ehitisest. Kui päikeselektrijaamad tulevad väljaspoole tuuleparki, siis on piisav ajavaru kavandamiseks neid üldplaneeringu tingimuste järgi.</p>

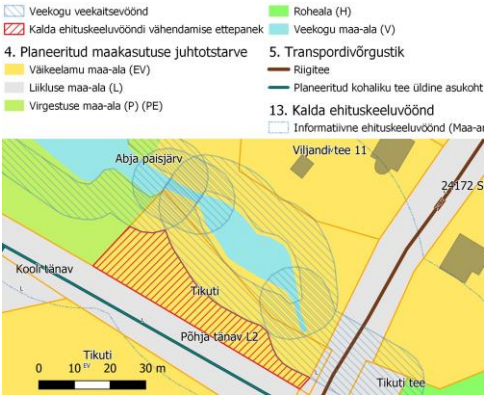
		<p>rajamist.</p> <p>Samas eeltoodud ÜP tingimused pärsivad üle 50 kW installeeritud võimsusega päikeseparkide paigaldamist ning hübriidjaamade ehitamine Mulgi valda ei oleks samal põhjusel suure tõenäosusega võimalik. Tegemist on täiendava kaalutluse ja põhjendusega arvestada ÜP tingimuste seadmisel enam taastuenergia eesmärkidega ning muuta päikeseparkide rajamisega seotud nõuded proportsionaalseks ja huve tasakaalustavaks.</p> <p>Utilitas Wind märgib kokkuvõttes lisaks, et tema arvates ei muudaks eeltoodud ettepanekud ÜP põhilahendusi ega tooks kaasa vajaduse KSH aruande oluliseks muutmiseks (PlanS § 89 lg 3). Tegemist on üksikute konkreetsete piirangute leevendamise, mille puhul menetlustoimingute kordamine ei oleks nõutav.</p>	
7-1/4-151-1, 14.12.2022	Hannes Uibu	<p>määrata Halliste alevikus Kase tn 4 asuva kinnistu (katastritunnus 48001:001:0174, sihtotstarve: tootmismaa) maakasutuse juhtotstarbeks tootmise maa-ala (T). Avalikul väljapanekul olevas üldplaneeringus on selle kinnistu maakasutuse juhtotstarve tähistatud rohelise värviga (tehnoehitise (OT) või jäätmekäitluse (OJ) maa-ala?), mis oleks oluline maakasutuse kitsendus võrreldes senise olukorraga. Mulle ei ole teada ühtki põhjendust sellisele muudatusele. Selle kinnistu maa-ala koos hoonega on olnud osa suuremast sidusast tootmisalast alates 1960-ndatest aastatest.</p>	Arvamust arvestatakse.
7-1/4-167, 13.12.2022	Kalev, Toomas, Kaarel Kuningas	<p>..ettepaneku eemaldada Mulgi valla üldplaneeringu eelnõust punkt 5.10 (Lennuliiklus), sest meie kui maaomanikega ei ole kooskõlastatud nimetatud lennuväljaga kaasnevat Aaviku kinnisasjal (60001:001:0161) lasuvat kaitsevööndit ja sellest tulenevaid maakasutuspiiranguid.</p> <p>Ettepanekud, Lennuliiklust käsitlev punkt üldplaneeringu eelnõust eemaldada, on varasemalt korduvalt (11.02.2021 ja 11.10.2022) Mulgi vallale esitanud ka Hendrik Agur.</p>	Selgitame, et ptk 5.10 kaks esimest lauset toovad välja olemasoleva olukorra - Transpordiameti lennuväljade infos on olemas lennuväli; saate selles veenduda ka Maaameti geoportaali lennunduskaardil avades lennuväljade ja lennuvälja piirangupindade kihi. Lõigu kolmas ja viimane lause on: "Viidatud lennuväli ja sellest lähtuvad kitsendused on planeeritud üldplaneeringu elluviimise käigus likvideerida". Piirangute kaotamine on vastavalt lennundusseadusele Transpordiameti pädevuses ning

			vastava sooviga tuleb pöörduda Transpordiameti poole.
7-1/4-132-1, 14.12.2022	Rainer Truuvelt	1. Mulgi vald, Ainja külas, Suvila tee suvilate piirkonnas näha ette avaliku kasutamise kohalik tee maa kõikidele kinnistutele juurdepääsuga, kaasa arvatud Suvila 32 ja 32a. Omaniku ülesandeid teele täidaks kohalik omavalitsus. Planeerida kohalik tee nii, et oleks juurdepääs tuletõrje veevõtukohtadele aastaringselt Mulgi vallas, Ainja külas, Suvila tee suvilate piirkonnas kahele tuletõrje veevõtukohtale.	Arvamust ei arvestata. Üldplaneeringus ei määrata üldjuhul kinnistupõhist kohaliku tee vajadust. Antud asukohas on võimalik lahendada juurdepääs servitudiga. Kohalike teede määramise põhimõtted on esitatud ptk 5.3.
		2. Mulgi vald, Ainja küla, Suvila tee ja selle piirkonnas näha ette antud piirkonna elanike jaoks puhkeala, kus Suvila piirkonna elanikele, kus oleks nii ujumis, grillimise ja külakiige plats. Seejuures peaks juurdepääs olema avalikult kasutatavalt teelt, mitte eramaalt.	Arvamust ei arvestata. Vallal puudub vaba maaresurss puhkekoha ehitamiseks. Suvila piirkonnas on soovi korral võimalik määrata maa-ala siseselt vajalik maa-ala kokkuleppel omanike vahel.
		3. Planeerida valgustatud kergliiklus tee mida mööda oleks võimalik liikuda Ainja küla suvila piirkonnast- Valga -Uulu maantee kergliiklus teele, et Ainja suvila piirkonna elanikel oleks teenuste saadavus vallakeskusega paremini tagatud liigeldes jalgsi, tasakaaluliikuri või jalgrattaga.	Arvamust ei arvestata. Arvamuses küsitud tee teenindaks ebaproportsionaalselt vähe inimesi ja oleks ebaproportsionaalselt pikk - uute teede kavandamisel tuleb arvestada nii sõidukite kui kergliiklustee liiklejate arvusid. Varasemalt on ka Maanteeamet kaalunud Valga-Uulu maantee äärde kergliiklustee tegemist, kuid loobunud sellest justnimelt tasuvusest lähtuvalt.
7-1/4-152-1, 14.12.2022	NEED Arhitektid OÜ	Soovime muuta Polli tee ja Viljandi maantee vahelise piirkonna Papi kalmistu juures elamualaks ning laiendada maastiku eripära tõttu ehitusala osaliselt maastikukaitsealale. Nii kehtiva kui uue üldplaneeringu kohaselt on tegemist tiheasustusalaga, mis asub keskusele väga lähedal ning sobib seetõttu elurajooniks väga hästi. Ala idapoolses nurgas on juba varasemast kümnekond elamut, mille hulgas on nii eramuid kui kortermaju. Olemas on elektri- ja sidevõrk, perspektiivis jõuab piirkonda ka ühiskanalisisatsioon. Elamutüübid võiks antud piirkonnas olla väiksed aga mitmekesised - nii üksikelamud kui ka paarismajad ja väiksemad ridaelamud. Skeemil kujutatud osas oleme Keskkonnaametiga saanud esialgse	Arvamust arvestatakse osaliselt. Kaitseala piires ei võimaldata juhtotstarbe muutmist. Keskkonnaamet on toonud välja, et <i>hoonete püstitamise väljapoole kaitseala kahjustada maastikukaitseala vaatelisuse kaitse eesmärki</i> . Eelnevast lähtuvalt muudetakse elamumaa juhtotstarbega maaks osa piirkonnast ning seatakse suurimaks lubatud hoone kõrguseks 5 meetrit olemasolevast maapinnast. Alloleval skeemil on helekollasega esitatud täiendavad väikeelamumaa alad.

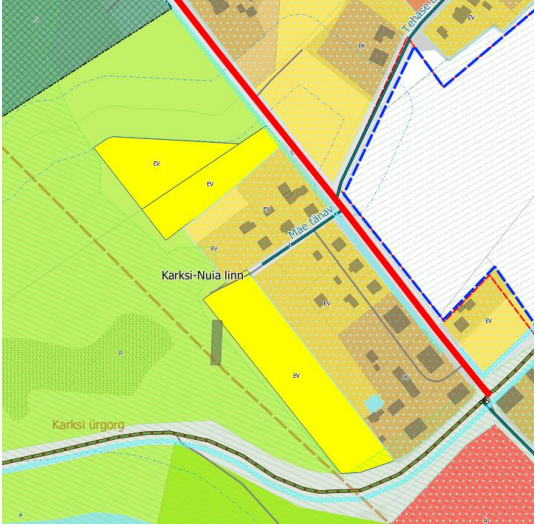
		<p>kokkuleppe kahe üksikelamu ja nende abihoonete ehitamiseks maastikukaitsealale.</p>	
<p>7-1/4-92-1, 15.12.2022</p>	<p>Keskkonnaministeerium</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Juhime tähelepanu, et Mõisaküla reoveekogumisala piire laiendati keskkonnaministri 21.07.2020 käskkirjaga nr 1-2/20/295. Reoveekogumisala piiridesse lisati Mäe tn 7 ning Mäe tn 14 kinnistud. Palume Mõisaküla linna kajastavale joonisele kanda kehtiv Mõisaküla reoveekogumisala piir. 2. Palume korrigeerida KSH aruande peatüki 3.2.2 Pinnavesi tabelites 3.2 ja 3.3 toodud Mulgi valla territooriumil paiknevate veekogumite koondseisund, võttes aluseks 2020. aasta seisundihindamise andmed. Halliste jõe ja Õhne jõe kogumid on 2020. aasta seisundihindamise andmetel erineva seisundihinnanguga ning seetõttu tuleb tabelis 3.2 esitada seisundihinnang kogumite kaupa. 3. Palume parandada KSH aruande peatükis 2.5 Lääne-Eesti veemaanduskava 2022-2027 (eelnõu versioon 12.2021), sh meetmeprogramm (lk 12) toodud lause Lisaks on antud hinnang põhjaveevarude piisavusele Toila vallas. 4. KSH aruande peatükis 3.2.1 Maastik, pinnas (sh geoloogia, radoon), maavarad, jääkreostus ja põhjavee kaitstud (lk 19) on toodud lause Nimetatu arvestab ka asjaolu, et vallas paiknevate põhjaveeallikate 	<p>Arvamust arvestatakse. Joonis korrigeeritakse.</p> <p>Arvamust arvestatakse. Korrigeerime KSH aruannet värskemate, 2021. aasta seisundi andmetega.</p> <p>Arvamust arvestatakse. Korrigeerime KSH aruannet</p> <p>Arvamust arvestatakse. Mõeldud on põhjavett kui joogiveeallikat. Täpsustame KSH aruannet järgnevalt: Nimetatu arvestab ka asjaolu, et vallas paiknevate</p>

		<p>lähipiirkonnas maakasutuse muutust ei kavandata. Teeme ettepaneku täpsustada, kas on mõeldud allikaid või põhjavett kui joogiveeallikat.</p>	<p><i>põhjaveehaarete</i> lähipiirkonnas maakasutuse muutust ei kavandata.</p>
		<p>5. Teeme ettepaneku KSH aruande peatükis 3.2.1 Maastik, pinnas (sh geoloogia, radoon), maavarad, jääkreostus ja põhjavee kaitstus nimetada kõik vallas esinevad põhjaveekogumid ja nende seisundid vastavalt 2020. aasta seisundite hinnangule.</p>	<p>Arvamust arvestatakse. Täiendame KSH aruannet.</p>
<p>Allpool arvamused, mis laekusid enne avaliku väljapaneku perioodi</p>			
<p>7-1/4-143, 29.06.2022</p>	<p>Tarmo Leisalu</p>	<p>Teen ettepaneku Polli külas liikluskorralduse muutmiseks ja juurdepääsude tagamiseks ettepanekud.</p> <p>Ettepanekuid palun arvestada ka Mulgi valla Üdplaneeringu vastuvõtmise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande kohta ja arvestada tehtud ettepanekuid.</p> <p>1. Polli külas liikluskorralduse korraldamiseks palume määrata kinnistul Pumbajaama tee 2, tunnus 60001:001:0047, olev ajalooliselt väljakujunenud tee avalikuks teeks ja teha kinnistust vastav väljalõige ning edasi ka kuni Longi teeni.</p> <p>Ilmselt on siin varasema eksitusega, et see asula sees olev teosa ei ole avalikuks kasutuseks määratud.</p> <p>Siin on ilmselt tegemist avaliku huviga.</p> <p>2. Polli külas I kinnitutele juurdepääsude tagamiseks palume määrata Pumbajaama tee 2 st lähtuv (varasema nimetusega Marja tee) kuni kinnistuni Kirsi / tunnus 60001:001:0210/ olev ajalooliselt väljakujunenud tee avalikuks teeks.</p> <p>Ilmselt on siin varasema eksitusega, et see asula sees olev teosa ei ole avalikuks kasutuseks määratud.</p> <p>Algselt majade ehitusteks Marja teel on juurdepääsuks kavandatud just ülaltoodud tee ja ka siis välja ehitatud Polli katsebaasi ajal.</p>	<p>1. Arvestati osaliselt. Kohaliku tee üldine asukoht näidati Pumbajaama kinnistult kuni Pumbajaama tee garaažideni. Arvamusega arvestati osaliselt kuna Longi tee kortermajadel on olemas juurdepääs avalikule teele.</p> <p>2. Ettepanekuga arvestati. Kohaliku tee üldine asukoht näidati Kirsi kinnistu piirini.</p>
<p>7-1/4-144, 03.08.2022</p>	<p>Uusapostlik Kirik Eesti MTÜ</p>	<p>Palun reserveerida/määrata Nurme tn 6, Mõisaküla linn, Mulgi vald, maakasutuseks elamumaa maa-ala.</p>	<p>Arvamusega on arvestatud. Maaüksuse juhtotstarve on üldplaneeringus väike-elamumaa.</p>

7-1/4-147, 16.09.2022	Kaupo Välba	Käimas on üldplaneeringu tegemine Mulgi vallas ja seoses sellega tuletan meelde oma soovi ehituskeeluvööndiga Tikuti 10701:001:0007 kinnistul. Soovin, et omavalitsus teeks otsuse ehituskeeluvööndi vähendamiseks 10-le meetrile ehk taastaks olukorra, mis oli enne valla rajatise rajamist. See on vajalik selleks, et Keskkonnaamet saaks oma toiminguid sooritada ja vastava ettepaneku heaks kiita. Olen korduvalt suhelnud ameti töötajatega ja nad ootavat juba ammu vallapoolset algatust.	Arvamusega arvestatakse. Märgitud asukohas määratakse ehituskeeluvööndi vähendamise vajadus (maksimaalses võimalikus ulatuses arvestades veekaitsevööndit) ning vastavalt kehtivale õigusele esitatakse ehituskeeluvööndi vähendamise taotlus Keskkonnaametile. Ehituskeeluvööndi vähendamise kohta teeb otsuse Keskkonnaamet ning kehtestatava planeeringu lõpplahendus sõltub nimetatud otsusest. Legend: - Veekogu veekaitsevöönd (Water body protection zone) - Kalda ehituskeeluvööndi vähendamise ettepanek (Proposal for reduction of construction prohibition zone) - 4. Planeeritud maakasutuse juhtotstarve (Planned land use management purpose) - Vaikelaenu maa-ala (EV) (Quiet enjoyment land area) - Liikluse maa-ala (L) (Traffic land area) - Virgestuse maa-ala (P) (PE) (Recreation land area) - Roheala (H) (Green area) - Veekogu maa-ala (V) (Water body land area) - 5. Transpordivõrgustik (Transport network) - Riiptidee (Right-of-way) - Planeeritud kohaliku tee üldine asukoht (Planned location of local road) - 13. Kalda ehituskeeluvöönd (Coastal construction prohibition zone) - Informatiivne ehituskeeluvöönd (Maa-ai) (Informational construction prohibition zone (Garden)) Map labels: Abja paisjärv, Kooli tänav, Tikuti, Põhja tänav L2, Tikuti tee, Viljandi tee 11, 29172.5, Tikuti. Scale: 0, 10, 20, 30 m.
7-1/4-148, 18.09.2022	Hendrik Agur	11.02.2021 saatsin Mulgi vallale avalduse muudatuse tegemiseks Mulgi valla üldplaneeringus punktis, mis puudutab Karksi lennuvälja (vt sama kirja koopia allpool). Sellele pöördumisele ei ole ma vastust saanud. Valla detailplaneeringu eelnõus (seisuga september 2022) on jätkuvalt punkt 5.10 "Lennuliiklus" sees. Kas see on sinna ununenud? Kui jah, siis palun see eemaldada. Erakasutuses oleva muruväljaku maaomanikud ei ole huvitatud seda maa-ala lennuväljana valla üldplaneeringus kajastada koos kaasnevate piirangutega. Palun seda seisukohta austada ja arvestada. Palun tagasisidet.	Selgitame, et ptk 5.10 kaks esimest lauset toovad välja olemasoleva olukorra - Transpordiameti lennuväljade infos on olemas lennuväli; saate selles veenduda ka Maaameti geoportaali lennunduskaardil avades lennuväljade ja lennuvälja piirangupindade kihi. Lõigu kolmas ja viimane lause on: "Viidatud lennuväli ja sellest lähtuvad kitsendused on planeeritud üldplaneeringu elluviimise käigus likvideerida". Piirangute kaotamine on vastavalt lennundusseadusele Transpordiameti pädevuses ning vastava sooviga tuleb pöörduda Transpordiameti poole.
7-1/4-149, 19.09.2022	Kalev Kunigas	seletuskirja punkt 5.10, mis kirjeldab Lennuliiklust, ei arvesta Aaviku (60001:001:0161) ega ka Kiivita (60001:001:0252) kinnisasjade omanike varasemate ettepanekutega kohalikule omavalitsusele	

		(Hendrik Aguri 11.02.2021 e-kiri ja ka eile edastatud samasisuline e-kiri). Käesolevaga esitame veelkord ettepaneku eemaldada Mulgi valla üldplaneeringu seletuskirja eelnõust (versioon "september 2022") punkt 5.10 ja viide Lennuliiklusele. Ühtlasi informeerin, et liiga lühikese etteteatamisaja (6 päeva) tõttu on mul võimatu osaleda 21.09.2022 toimuval avalikul arutelul. Seetõttu soovin pärast avaliku arutelu toimumist tutvuda kohtumise protokolliga.	
23.09.2022	Katrin Tam- bet, Priit Tambet	Seoses Mulgi valla üldplaneeringu kehtestamisega palume meie ühisomanduses oleva Orusaare kinnistu (Univere küla, Mulgi vald, Viljandi maakond) katastriosa nr 60002:001:0701 mitte määratleda väärtusliku põllumajandusmaana. Hetkel on nimetatud maa-ala küll kasutusel lammaste karjamaana, aga tegu suhteliselt väikese pindalaga ja puudesaludega massiiviga, mis asub majapidamiste vahel, ning millel maaharimine on küllaltki keerukas. Kuna Orusaare kinnistu asub aga otse Karksi-Nuia külje all, siis soovime jätta võimaluse sellel alal tulevikus eramuarendusega tegelemiseks.	Arvamust ei arvestata. Väärtuslikul põllumajandusmaal on üksiku elamu ehitamine üldplaneeringus määratud tingimustel võimalik. Mulgi vald ei näe piirkonnas laialdase elamuarenduse põhjendatust. Kui tulevikus selleks tungiv vajadus peaks tekkima, siis on võimalik omavalitsusel kaaluda detailplaneeringu algatamist ja sellega üldplaneeringu muutmist.
7-1/4-150, 21.09.2022	Heinar Lehtsaar	Palun ümber nimetada maa sihtotstarve Abja-Paluoja Pärnu mnt 18 100% elamumaa Osaliselt 60% ärimaaks. Kinnistul (10701:002:0120) asuv pesuköökkuur (ehr kood 117001459) On kasutatavad äriruumina.	Arvamusega arvestatakse. Maa-ala määratletakse üldplaneeringus Segahoonestuse maa-ala juhtotstarbega, mis võimaldab nii ärilisi, kui elukondlikku kasutust ja toetab teiste katastriüksuste sihtotstarvete määramist.
7-1/4-151, 21.09.2022	Hannes Uibo	Palun Mulgi valla üldplaneeringus määrata Halliste alevikus Kase tn 4 asuva kinnistu (katastritunnus 48001:001:0174, sihtotstarve: tootmismaa) maakasutuse juhtotstarbeks tootmise maa-ala (T). Olen selle kinnistu ainuomanik. Praegu valla veebilehelt kättesaadavas üldplaneeringu versioonis on selle kinnistu maakasutuse juhtotstarve tähistatud roheline värviga (tehnoehitise või jäätmekäitluse maa-ala?), mis ei ole kooskõlas katastriüksuse sihtotstarbega (tootmismaa).	Arvamusega arvestatakse.
7-1/4-152, 26.09.2022	NEED Arhitektid OÜ	Manuses meiepoolne muudatusettepanek üldplaneeringusse. Skeemil kujutatud osas oleme Keskkonnaametiga saanud esialgse suusõnalise kokkuleppe kahe eramu ja abihoonete ehitamiseks maastikukaitsealale. Sel teemal meiega kohtunud ametnik (Stella Miil) on puhkusel	Arvamust arvestati osaliselt. Kaitseala piires ei võimaldata juhtotstarbe muutmist. Keskkonnaamet on toonud välja, et <i>hoonete püstitamise väljapoole kaitseala kahjustada maastikukaitseala vaatelisuse</i>

		<p>kuni 14. oktoobrini, mistõttu läheb kirjaliku vastusega veel aega.</p> <p>Nii kehtiva kui uue üldplaneeringu kohaselt on tegemist tiheasustusalaga, mis asub keskusele väga lähedal ning sobib seetõttu elurajooniks väga hästi. Ala idapoolses nurgas on juba varasemast kümnekond elamut, mille hulgas on nii eramuid kui kortermaju. Olemas on elektri- ja sidevõrk, perspektiivis jõuab piirkonda ka ühiskanalisatsioon. Elamutüübid võiks antud piirkonnas olla väiksed aga mitmekesised - nii üksikelamud kui ka paarismajad ja väiksemad ridaelamud.</p>	<p><i>kaitse eesmärgi.</i> Eelnevalt lähtuvalt muudetakse elamumaa juhtotstarbega maaks osa piirkonnast ning seatakse suurimaks lubatud hoone kõrguseks 5 meetrit olemasolevast maapinnast. Alloleval skeemil on helekollasega esitatud täiendavad väikeelamumaa alad.</p>
7-1/4-153, 10.10.2022	Maa-amet	Kirja vastus on esitatud ülalpool, vastusena Maa-ameti 01.12.2022 kirjale 7-1/4-159	
7-1/4-99, 20.04.2021	Vladimir Ja- rusov	<p>.....Seoses sellega palun vallapoolset selgitust:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kas Mulgi vald kavandab avalikult lubatud supluskohta minule kuuluvale kinnistule või selle osale; - Kuidas sisustab vallavalitsus mõiste "supluskoht"; - Millised on sellise "supluskoha" loomise põhjendused ja tingimused, kuidas erineb see täna supluseks sobivast ning jalgsi ligipääsetavast kaldaosast ning kas vald kavandab sellega seoses mingisuguseid töid minu kinnistul; - Millised on sellise "supluskoha" loomisega kaasnevad kitsendused ning nende ulatus; 	Tulenevalt piirkonna maaomanikke seisukohtadest täpsustatakse planeeringulahendust. Kohaliku tee üldine asukoht näidatakse kuni Reinutooma kinnistuni. Reinutooma ja Liivamäe kinnistute piirilt planeeritakse avalik juurdepääs kallasrajale ning supluskoht (vt skeem allpool). Pakutud lahendus riivaks kõige vähemal määral erinevate kinnistumanike huve ning tagab, et üldplaneeringuga jääb vähemalt üks võimalus Mäeküla järvele avaliku

		- kas Mulgi vald kavandab minu kinnistu või selle osa suhtes sundvõõrandamist või sundvalduse seadmist.	kallasrajale juurdepääsu ja supuskoha lahendamiseks.
7-1/4-96, 06.04.2021	Peeter Lääne	"Päikeseparkide rajamisest Põlde külas Mulgi vallas. 1. Palun kontrollida esitatud andmete ja teostatud tööde õigsust. Eemaldatud on päikesepaneelid, mis olid ligemal kui 4 meetrit, kuid konstruktsioon on eemaldamata. Enne kasutusloa väljastamist peavad olema täidetud kõik nõuded, mis on väljastatud projekteerimistingimustes kirjas. 2. Lisaks palun tagada et naaberkinnistutelt oleks korjatud kõik praht. Loomad liiguvad varsti karjamaale ja teatavasti nad pabereid ei söö. 3. Palun selgitada kelle ettepanekul muudeti menetluses olevas Mulgi valla üldplaneeringus päikeseparkide alune maa tootmiskaaks? "	Selgitame, et ainult 3 punkt on seotud üldplaneeringuga. Põlde küla päikeseparkide alune maa muudeti tootmise maa-alaks vastavalt omaniku soovile. Aastal 2022 toetab tootmise maa-ala määramist lõppjärgus olev detailplaneering. Detailplaneeringu materjalidega saab tutvuda aadressil: https://mulgivald.ee/teearu
7-1/4-100, 23.04.2021	ESTMar ML OÜ	Palun muuta Mulgi valla detailplaneeringus Nurme 16 Abja-Paluoja kat. 10701:001:0002 maa sihtotstarvet, segahoonestuse alast tootmise maa-alaks.	Arvamusega ei arvestata. Nimetatud alale ei sobi keskkonnanahäiringutega tootmine. Segahoonestuse maa-ala võimaldab keskkonnanahäiringuteta tootmis-tegevusi.
7-1/4-104, 17.08.2021	Hannu Lamp Metsamaa- halduse AS Vestman Grupp	Kinnitame huvi tuulepargi rajamiseks valla üldplaneeringu eelnõus toodud arendusalal T8 kus Metsamaahalduse AS omandis olevatele ning naaberkinnistutele on võimalik rajada kuni 10 elektrituulikust koosnev tuulepark. Lisan esialgse asendiskeemi. Oleme koostöös planeerimisfirma Hendrikson&Ko ekspertidega selgitanud välja, et antud alal ei eksisteeri ühtegi looduskaitsest piirangut mis takistaks elektrituulikute rajamist. Planeeritud tuulikute kaugus väike-konnakotka püsielupaikdest või pesapuust on üle 2 km, mis vastab Keskkonnaameti nõutud konservatiivsele soovitusel (puhverala ulatus kui ei viida läbi	Arvamusega ei arvestata. Tuuleparkide arendusalasid üldplaneeringuga ei kavandata. Kohalik omavalitsus on 2022 aasta lõpus algatanud kogu omavalitsuse piires tuuleenergeetika eriplaneeringu.

		<p>elupaigakasutuse uuringut).</p> <p>Alal T8 on võimalik tuulepark rajada selliselt, et minimeerida visuaalne mõju piirkonna üksikutele hajaasustuse elamutele. Kaugus nendest elamutest oleks minimaalselt 1,3-1,5 km. Elanike koostöösoovi korral võib tuulikud rajada ka palju lähemale kuna tuulepargi müra avalduks maksimaalselt 700 m kaugusele, kus täidetakse öine elamualade müranorm 40 dBA, kusjuures modelleerimisel arvestatakse halvima võimaliku stsenaariumiga (tuul puhub tuulepargist elamu suunas, puude leevendavat mõju ei arvestata jm.). Esitame teile vajadusel müra modelleerimise kaardi ning koostame tuulepargi visualiseeringud lähimate elamute ja tiheasustusalade juurest.</p> <p>Edastame allpool uuesti ka ettepanekud, mis puudutavad valla üldplaneeringus ette nähtud teiste tuuleenergia arendusalade laiendamiseks, mida vajadusel põhjendame. Eelkõige näeme täiendava perspektiivse alana Metsakülast läände jäävat arendusala T5 koos välja pakutud laindusega, mis võimaldaks elektrituulikud elamutest kaugemale paigaldada. Valla poolse huvi korral anname täiendavat sisendit ka alade suhtes kus näeme perspektiivi üksikute elektrituulikute planeerimiseks.</p> <p>Kuna oleme teinud olulisi investeeringuid, palume esimesel võimalusel kinnitust, et valla üldplaneering nimetatud alasid T8 ja T5 jätkuvalt tuuleparkide arenduseks, edastada viimased arendusalade piirid ning kinnitada üldplaneeringu koostamise ajakava.</p> <p>Oleme valmis kohtumisteks valla ja kogukondade esindajatega, et meie plaane ja seisukohti lähemalt selgitada ning arutada koostööd ka riigi poolt välja töötatava kohaliku kasu õigusliku regulatsiooni kontekstis (vt. siit), et panustada õiglane osa rajatavate elektrituulikute tulust valla ja kohalike kogukondade hüvanguks.</p>	
7-1/4-105, 17.08.2021	TMV Power OÜ	Olen TMV Power arendusjuht ja sooviksin vallavalitsuse soovitusi sobivate tuulepargi arendusalade leidmiseks...	
7-1/4-106, 14.10.2021	Enn Mikaadu	Seoses uue Mulgi valla üldplaneeringuga on kaardil viga. Nimelt Ristimäe kinnistut katastrinumbriga 10502:001:0390 läbib Saate tee nr 1050033 lõik on eratee ja ei ole avalikus kasutuses.Kaardile on see siiski märgitud avalikuks kasutamiseks.Teederegistris on antud teelõik	Arvamusega arvestati.

		<p>arvel erateena ja märgitud ka kaardile erateena. Kaart manuses. Palun teha üldplaneeringu kaardil parandus. Ka juhul tähelepanu elektrituulikute arendusala teemakaardile, kus T5 alasse jääb RMK kvartal PA 317 eraldisel nr 8 asuv vääriselupaik. Samuti võivad sellesse alasse tulevikus planeeritavad tuulikud tekitada müra, mis võib häirida normaalset elu Ristimäe kinnistul. Seda just selle tõttu et Ristimäe kinnistu jääb T5 ala suhtes enamasti allatuult. Vastust ootama jäädes.</p>	
7-1/4-101, 19.04.2021	Jannes OÜ	<p>Hallistes (19201:001:0283) Jaama tn 20 KÜ on üldplaneeringus määratud miljöövärtusliku alana. Kas on veel mingi võimalus, et Mulgi valla üldplaneeringus vaadatakse üle Hallistes Jaama 20 katastriüksusel miljöövärtusliku ala piir ja täpsustataks selle ulatust, kuna miljöövärtuslikul alal on uue üldplaneeringu järgi mitmeid piiranguid. Nii kehtivas kui ka planeeritavas üldplaneeringus miljöö värtusliku ala sisse osaliselt arvatud Jaama 20 KÜ ja osaliselt ka kinnistul asuv hoone, kuigi miljöö värtuslik ala on arvatavasti mõeldud kõrval kinnistul (Jaama tn 18) asuva värtusliku objekti nr. 36 (Jaamaülema maja) kaitseks.</p>	<p>Arvamusega arvestati. Miljöövärtusliku ala piire täpsustati. Jaama tn 20 paiknev hoonestus jäeti alast välja.</p>
7-1/4-47 05.01.2021	Arvet Kuusk	<p>Seoses üldplaneeringu koostamisega palun muuta minule Arvet Kuusk-ile (37109116027) kuuluva kinnistu Loode 8. Mõisaküla linn, Mulgi vald, Viljandi maakond, katastritunnus 49001:001:0117 sihtotstarve tootmiskaaks.</p>	<p>Arvamusega ei arvestatud. Ala piirneb vahetult elamutega ning keskkonnahäiringutega tootmist ei saa sinna ette näha.</p>